

Trondheim, 31. august, 2023

Forslag til endringer i reguleringen av deltakelsen i fangst av snøkrabbe

Det vises til deres høring forslag til endringer i reguleringen av deltakelsen i fangst av snøkrabbe av 29. juni, 2023 med høringsfrist 30. september, 2023. Sjømatbedriftene inngir med dette sitt høringssvar.

Bakgrunn:

Fiskeridirektoratet har sendt ut på høring både reguleringsforslag i fisket etter snøkrabbe, samt konkrete forslag på lukking av fiskeriene og forslag hvor man ber om høringsinstansenes syn på involvering av landindustrien på ulike måter opp mot snøkrabbefiskeriene.

Sjømatbedriftene vil legge til grunn en overordnet vurdering, samt svare ut enkelte av de konkrete temaene som høres i nedenstående.

Fiskeridirektoratet skriver at det vil være hensynet til at reguleringen er innrettet slik at fisket er tilstrekkelig lønnsomt samt gjennomføringen av fisket som i all hovedsak er grunnlaget for en eventuell adgangsbegrensning av snøkrabbefiskeriet.

Det er i dag slik at kun fartøy som er tildelt snøkrabbetillatelse kan delta i fangsten. Likevel er ordningen fortsatt åpen i den forstand at nye aktører med fartøy som oppfyller vilkårene i konsesjonsforskriften § 6-2 kan delta. Frem til i dag har det vært lagt opp til at snøkrabbe primært skal være et tilleggsfiske, det vil si at snøkrabbefangst ikke har vært ment å være fartøyets eneste aktivitet. Dette er blant annet på grunn av manglende kunnskap om snøkrabbens utbredelse på norsk sokkel i Barentshavet.

Fangsten av snøkrabbe er i dag åpent med olympisk gjennomføring av fangsten. For mange deltakere kan dette gi økt sikkerhetsrisiko og større risiko for brukskollisjoner på feltet. Dette kan igjen medføre dårligere kvalitet på fangsten, kortere sesong for landindustrien og dårligere markedsvilkår. Regulering av deltakelsen i fangsten vil kunne legge til rette for at fiskeriet utøves med et lavere tidspress og med økonomisk bærekraftige og stabile rammebetingelser. Samtidig vil en lukking gi forvaltningen bedre verktøy for å sikre en bærekraftig fangst. Å etablere stabile rammebetingelser for snøkrabbefangsten vil gi større ro og forutsigbarhet for aktørene.

Fiskeridirektoratet er videre av den oppfatning at til tross for at bestandsutviklingen er i en stigende trend er ikke økningen på langt nær tilstrekkelig til å gi et driftsgrunnlag til alle eierne av fartøy som har signalisert at de ønsker å drive med snøkrabbefangst.

Fiskeridirektoratet ber høringsinstansene komme med innspill på et forslag om reduksjon i antall teiner per fartøy til 6000 teiner.

Sjømatbedriftenes vurdering:

Sjømatbedriftene er under den oppfatning at brukskollisjoner på felt – særlig mellom ulike snøkrabbeaktører er sannsynlig, grunnet fiskemønster, snøkrabbens bevegelse og vær samt is. Brukskollisjoner i sammensetning med lange lenker med mange teiner kan potensielt medføre mye mistet redskap som blir stående å spøkelsesfiske. Dette er svært uheldig sett fra dyrevelferd- og bærekraftperspektiv. Sjømatbedriftene viser for øvrig til vårt hørings svar på høring om krav til merking av teiner og rømmingshull i fisket etter snøkrabbe. I selve høringen fremkommer det at det i forbindelse med opprenskningstøkt er hentet opp store mengder teiner og tau. Snøkrabbefiskeriene er spesielt krevende grunnet is- og værforhold, samtidig settes gjerne teinelenker tett for å oppnå mest mulig effektivt fiskeri. Ved å redusere maksimalt tillatte teiner, vil det være færre teiner som potensielt kan mistes. Samtidig vil det for rederiene være et større incentiv for å sokne etter redskap, ettersom man har færre tilgjengelige teiner å fangste med. Fangsteffektiviteten per teine har også økt og det er å forvente at man med bedre kjennskap til fiskeriene også vil kunne være mer effektive i fiskeriene, hvilket igjen bør redusere behovet for antall teiner.

Sjømatbedriftenes konklusjon:

Sjømatbedriftene støtter Fiskeridirektoratets forslag om å redusere maksimalt antall tillate teiner i fisket etter snøkrabbe fra 9000 stk til 6000 stk.

Fiskeridirektoratet ber høringsinstansene om tilbakemelding på forslag om utvidelse av fredningsperioden slik at denne vil gjelde fra 1. juli til 31. desember.

Sjømatbedriftenes vurdering:

Markedet for snøkrabbe har til tider vært krevende og vil kunne fortsette å være det. En viktig forutsetning for å håndtere et krevende marked, er varer av høy kvalitet. Samtidig er snøkrabbefisket allerede i dag innrettet på en slik måte at det er et olympisk fiskeri med til tider store fangster. Olympiske fiskerier kan også medføre lavere kvalitet på produktene. Det er derfor viktig å avveie disse to hensynene mot hverandre, når man vurderer å utvide fredningsperioden. Dagens fredning er til 31. oktober. Det er foreslått å utvide fredningen frem til 31. desember. Sjømatbedriftene mener det kan være hensiktsmessig å vurdere en mellomløsning mellom det foreslåtte og gjeldende regelverk. En måned kan være tilstrekkelig for at det er vesentlig mindre bløtkrabbe samt mer kjøttfylde i krabben. Samtidig vil muligheten for rederiene å starte før jul og nyttår gi økt fleksibilitet. Isproblematikk oppstår gjerne april/mai og det vil da naturlig blir mindre trykk på bestanden i denne perioden samtidig som flere rederier vil kunne få et opphold. Dersom man utvider fredningsperioden til og med 31. desember, vil det bli svært kort effektiv fisketid igjen, dette er en ulempe for landindustrien som har behov for jevnere tilgang, men også for rederiene og deres fleksibilitet og mulighet for gjennomføring av fiskeriet.

Sjømatbedriftenes konklusjon:

Sjømatbedriftene støtter ikke Fiskeridirektoratets forslag om å utvide fredningsperioden fra 1. juli til 31. desember og foreslår heller fredning fra 1. juli til 30. november.

Fiskeridirektoratet ber høringsinstansene om tilbakemelding på om man i regelverket bør legge mer til rette for samarbeid mellom land- og sjøindustrien for levering av levendefanget snøkrabbe.

Fiskeridirektoratet ber om høringsinstansenes tilbakemelding på om det bør åpnes for at en prosentandel av totalkvoten bør forbeholdes landindustrien, og at det utlyses noen særlige tillatelser for dette.

Sjømatbedriftenes vurdering:

Sjømatbedriftene ønsker å presisere viktigheten av at man i denne høringen har valgt å inkludere forslag rundt involvering av landindustrien. Landindustrien har stort behov for råstoff og bidrar i stor grad til sysselsetting, befolkning og aktivitet i distriktene. Det vil i enkelte tilfeller være behov for å bruke virkemiddel for å motivere rederiene til å levere råstoff til landanlegg. Dersom en prosentandel av totalkvoten med særlige tillatelser er forbeholdt landindustrien, vil dette kunne bidra til mer aktivitet på land og gir også mulighet for produktutvikling utover den tradisjonelle cluster-produksjonen som i dag foregår. Sjømatbedriftene mener videre at det absolutt bør tilrettelegges for økt samarbeid mellom land- og sjøindustrien for levering av levendefanget snøkrabbe. Det er i utgangspunktet mange måter et slikt samarbeid kan utformes. Sjømatbedriftene mener at mulige løsninger på et slikt samarbeid for eksempel kan være en kvotebonus for levering av levende fangst. Eller en plikt til å levere inntil 50 % av fangsten levende for å kvalifisere til kvote.

Sjømatbedriftenes konklusjon:

Sjømatbedriftene støtter Fiskeridirektoratets forslag om at man i regelverket bør legge til rette for samarbeid mellom land- og sjøindustrien for levering av levendefanget snøkrabbe.

Sjømatbedriftene mener det bør åpnes for at en prosentandel av totalkvoten bør forbeholdes landindustrien, og at det utlyses noen særlige tillatelser for dette.

Fiskeridirektoratet ber høringsinstansene om tilbakemelding på hvilket alternativ til deltakerregulering i fangst av snøkrabbe som de mener best vil sikre lønnsomhet og forutsigbarhet for aktørene.

Fiskeridirektoratet ber høringsinstansene om tilbakemelding på hvorvidt investeringer i fartøy og utstyr før skjæringsdatoen bør danne grunnlag for deltakelse i en eventuell lukket gruppe. Det bes videre om en vurdering av om det bør være adgang til å gi dispensasjon i tilfeller som nevnt ovenfor.

Sjømatbedriftenes vurdering:

Sjømatbedriftene ser behovet for å lukke fisket etter snøkrabbe. Det har vært til dels lav lønnsomhet og er et risikabelt fiske utover at fiskerier generelt er et farlig yrke. Samtidig har Fiskeridirektoratet registrert en økt interesse for å delta i snøkrabbefisket og selv om snøkrabbebestanden er økende, er den på nåværende tidspunkt ikke tilstrekkelig for å skape lønnsomhet for samtlige interessenter dersom alle skulle delta. Når det gjelder den økte interessen for fiskeriene, mener Sjømatbedriftene at dette er en naturlig følge av at det signaliseres at fiskeriene skal lukkes. Sjømatbedriftene ønsker videre å presisere viktigheten av at man i denne høringen har valgt å inkludere forslag rundt involvering av landindustrien. Landindustrien har stort behov for råstoff og bidrar i stor grad til sysselsetting, befolkning og aktivitet i distriktene.

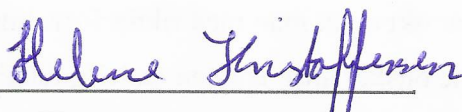
Fiskeridirektoratet foreslår fire ulike løsninger på lukking av fiskeriene og ber om tilbakemelding på hvilket alternativ man mener best vil sikre lønnsomhet og forutsigbarhet for aktørene. Sjømatbedriftene tillater seg å komme med et noe justert forslag til de alternativene som er presentert. Alternativet vi ønsker å justere er: Delvis lukking, hvor totalkvoten deles mellom en åpen og lukket gruppe med kvalifiseringskrav for lukket gruppe. Nivået på snøkrabbebestanden i dag gir etter vår mening ikke rom for en åpen gruppe. Samtidig viser tallene at bestanden har økt og at man med riktig forvaltning kan få en større bestand med tiden. Sjømatbedriftene ønsker altså ikke en endelig lukking, men mulighet for en åpen gruppe når kvotegrunnlaget tillater det. Deltakerne i den åpne gruppen kan evt. innlemmes i lukket gruppe etter en periode og vurdering av bestand og fiskerier. Dette vil skape

forutsigbarhet, både for de som i dag kvalifiserer til lukket gruppe, men også for de som har tilkommet i den seneste tid, men i dag ikke kvalifiserer til den samme gruppen. Det vil gi de beste forutsetninger for lønnsomhet til deltakerne i lukket gruppe til å begynne med, samtidig som det åpnes for at flere kan ta del og få lønnsomhet i fiskeriene når kvotegrunnlaget tillater det. Kvalifiseringskrav bør være fartøykvoter, hvor fartøykvotene er justert ift. deltakelse. En maksimalkvoteordning i kombinasjon med redusert antall teiner og lengre fredningsperiode kan medføre et olympisk fiske som i utgangspunktet er noe man søker å unngå. Justerte fartøykvoter ift. deltakelse kan ta utgangspunkt i både kvantum og deltakelse i foregående år. Videre mener Sjømatbedriftene det bør gis en viss adgang til dispensasjon særlig mtp. investeringer i fartøy, men at denne bør utformes strengt. Helt avslutningsvis mener vi en lukking vil gi mulighet til å luke ut fartøy som ikke innfrir/har innfridd krav til å delta i fisket, herunder nasjonalitetskrav.

Sjømatbedriftenes konklusjon:

Sjømatbedriftene foreslår en justert delvis lukking, hvor totalkvoten deles mellom en åpen og lukket gruppe med kvalifiseringskrav for lukket gruppe. Hvor det ikke åpnes for åpen gruppe før kvotegrunnlaget åpner for det og at man etter en periode med åpen gruppe og vurderinger kan innlemme fartøy som kvalifiserer i lukket gruppe. Lukket gruppe gruppe bør innrettes med fartøykvoter justert etter deltakelse og det bør legges opp til en streng dispensasjonsordning for investeringer gjort i fartøy.

Med vennlig hilsen
Sjømatbedriftene

Helene Kristoffersen
Fagsjef fangstbasert industri